

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้พัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมากในการติดต่อสื่อสาร จึงเข้าสู่สังคมเทคโนโลยีและสารสนเทศ ซึ่งหมายถึง สังคมที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการติดต่อสื่อสารข้อมูลระหว่างกัน อินเทอร์เน็ตจึงเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีบทบาทเป็นอย่างมาก เพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ในยุคพัฒนาการเทคโนโลยี ทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ฉะนั้นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตก็ถูกใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชญากรรมเช่นกัน จึงได้มีการแบ่งโดยพิจารณาจากบทบาทของเครื่องคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ เพื่อใช้เป็นส่วนประกอบในการกระทำความผิดข้อใดข้อหนึ่ง ได้แก่ คอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ในฐานะที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด (Computers as incidental to crime) ไม่ว่าจะเป็นการใช้เก็บข้อมูลเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด ในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำความผิด (Computers as a tool in the commission of a crime) และในฐานะที่เป็นเป้าหมาย หรือ วัตถุแห่งการกระทำความผิด (Computers as the target of the crime) ไม่ว่าจะเป็น การเข้าถึงโดยปราศจากอำนาจ การดักข้อมูลคอมพิวเตอร์ การจารกรรมข้อมูลคอมพิวเตอร์ การก่อวินาศกรรมทางคอมพิวเตอร์ การปลอมข้อมูลคอมพิวเตอร์ การขโมยทางคอมพิวเตอร์

การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเป็นวิธีการหนึ่งของการขโมยที่ใช้การสื่อสารผ่านช่องทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการกระทำความผิด โดยกระทำต่อบุคคล กระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือ ระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ระบบนั้นทำงานหรือ แสดงผลที่ผิดพลาด หรือ ผิดปกติไปจากเดิมหรือที่ควรจะต้องแสดง จนเป็นเหตุให้ผู้กระทำนั้นได้ประโยชน์ในทางทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยวิธีการทำให้คอมพิวเตอร์แสดงผลผิดไปจากเดิม เช่น การสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือ แก้ไขเปลี่ยนแปลงโปรแกรมบางอย่างเพื่อคอมพิวเตอร์ปฏิบัติตามความต้องการของตนเอง ตัวอย่างการกระทำความผิด คือ Salami Techniques

หรือ การกระทำความผิดด้วยการปิดเศษของจำนวนเงินทศนิยมตัวที่สามหรือปิดเศษทิ้งให้เหลือแต่จำนวนเงินที่สามารถจ่ายได้ง่าย แล้วนำเศษทศนิยมมาใส่ไว้ในบัญชีของตนเองหรือผู้อื่น ในขณะที่ผลรวมของบัญชียังคงสมดุล (balance) ตลอดเวลา

กรณีการฉ้อโกงด้วยการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต เช่น การให้บริการดาวน์โหลดข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต (Information/Adult Service) กรณีเป็นการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งกระทำต่ออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยมีลักษณะเป็นการให้บริการดาวน์โหลดข้อมูล ต่างๆ รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ บริการจดทะเบียนโดเมนเนม การบริการอินเทอร์เน็ตแบงก์กิ้ง การบริการโอนเงินแบบ paypal เป็นต้น ซึ่งการให้บริการในบางครั้ง จะต้องขอรายละเอียดของผู้ใช้บริการ เช่น ข้อมูล ชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ในการติดต่อ รวมทั้งหมายเลขบัตรเครดิต กรณีเป็นบริการทางการเงิน และ จะให้ username และ password ในการเข้าใช้บริการ ในวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะศึกษาถึงกรณีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ของการกระทำความผิดระหว่างคนกับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ด้วยการให้บริการดาวน์โหลด โปรแกรมหรือ บริการต่างๆบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ การเล่นเกมส์ การฟังเพลง หรือว่าทำกิจกรรมอื่นๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ที่เมื่อได้ทำการดาวน์โหลดแล้ว อาจเกิดปัญหาอย่างคาดไม่ถึง เช่น การติดไวรัส การต้องเสียค่าโทรศัพท์ทางไกลต่างประเทศหรือถูกเจาะข้อมูล โดยผู้ให้บริการต้องติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อดูภาพดังกล่าวหรือ ผู้ให้บริการจะต้องติดตั้งโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อดูภาพดังกล่าว หรือ ที่เรียกว่า โปรแกรม viewer หรือ dialer ของผู้ให้บริการ ซึ่งโปรแกรมหากล่าวจะมีการดัดแปลงให้สามารถเข้าสู่โมเด็มของบุคคลอื่นได้ เมื่อผู้ให้บริการเปิดดูภาพด้วยโปรแกรมข้างต้นแล้ว โปรแกรมจะควบคุมการทำงานของโมเด็ม และสั่งให้หยุดการทำงานโดยที่ผู้ให้บริการไม่รู้ตัว และสั่งให้มีการต่อเชื่อมผ่านโมเด็มอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเป็นการต่อโทรศัพท์ทางไกล ทำให้ผู้ให้บริการต้องเสียเงินค่าโทรศัพท์ทางไกล มีราคา 2-3 ดอลลาร์สหรัฐต่อนาที ตลอดระยะเวลาที่เข้าใช้บริการดังกล่าวนี้ หรือ โปรแกรมดังกล่าวจะเข้าเจาะระบบ นอกจากนี้ยังได้มีการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการกระทำความผิดระหว่างคนกับคน และ ระหว่างอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์อีกด้วย

ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการฉ้อโกงโดยเฉพาะ การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตนั้น นอกจากความสูญเสียที่อาจเป็นจำนวนเงินมหาศาลแล้วยังเกิดผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสาธารณชนในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการสื่อสารและมีการดำเนินการข้ามชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการร่วมมือกันในการหามาตรการป้องกันและแก้ไข

การกระทำความผิดในลักษณะนี้ ปัจจุบันได้มีหลายๆ ประเทศที่ได้พัฒนากฎหมายเพื่อสอดคล้องกับการกระทำความผิดที่ได้มีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ อย่างไม่หยุดยั้ง ประเทศอังกฤษได้มีกฎหมายว่าด้วย Computer Misuse Act 1990 ประเทศสหรัฐอเมริกาได้มีกฎหมายว่าด้วย Computer Fraud and Abuse Act 1996 ประเทศในกลุ่มภาคพื้นยุโรปได้มีอนุสัญญาว่าด้วย The Convention on Cybercrime เป็นต้น

การฉ้อโกง โดยเฉพาะการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตเป็นปัญหาอาชญากรรมปัญหาหนึ่งที่มีสถิติการเกิดมากขึ้นในยุคเทคโนโลยีและสารสนเทศซึ่งบางรูปแบบก็สามารถนำกฎหมายทางอาญาของไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมาปรับใช้ได้ และบางรูปแบบก็ไม่สามารถนำมาปรับใช้เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้และมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการทางอินเทอร์เน็ตอย่างกว้างขวาง รวมตลอดถึงความเชื่อมั่นต่อระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ได้ให้ความสะดวก รวดเร็วในการติดต่อสื่อสารและมีความจำเป็นในการทำธุรกิจด้านการเงิน การทหาร การสาธารณสุข และอื่นๆ อีกมากมาย จึงควรมีมาตรการทางด้านกฎหมายเพื่อที่จะควบคุม ป้องกัน และแก้ไข ให้มีการกระทำความผิดลดลง

1.2 สมมติฐาน

ความผิดฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา สามารถนำมาใช้เพื่อการลงโทษการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตจนได้ไปซึ่งทรัพย์สิน ได้ในบางรูปแบบเท่านั้น จึงควรได้รับการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สามารถป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตได้อย่างครอบคลุม

1.3 วัตถุประสงค์

1.เพื่อทราบสภาพปัญหาและรูปแบบของการกระทำความผิดฉ้อโกง โดยเฉพาะกรณีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต

2.เพื่อทราบหลักเกณฑ์ของความผิดฐานฉ้อโกงว่าจะสามารถนำมาใช้เพื่อลงโทษการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตได้มากน้อยเพียงใด

3.วิเคราะห์กฎหมายประเทศไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ว่าควรนำมาปรับใช้กับการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตอย่างไร และควรมีการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายให้สามารถลงโทษการกระทำความผิดดังกล่าวเพียงใด

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาถึงความผิดข้อโกง ศึกษาเฉพาะกรณีการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต โดยผลจากการหลอกลวงได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวง ทั้งนี้โดยวิเคราะห์ว่าเป็นความผิดฐานข้อโกงหรือไม่และพิจารณาเปรียบเทียบกับความผิดฐานข้อโกงหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดต่อคอมพิวเตอร์ในอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และเยอรมันว่ามี การลงโทษการข้อโกงทางอินเทอร์เน็ตอย่างไร

1.5 วิธีการศึกษา

ศึกษาจากเอกสาร โดยการค้นคว้าจากเอกสารภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ตำรา หนังสือ วารสาร ตั๋วบทกฎหมาย บทสัมภาษณ์ และบทความที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับความผิดข้อโกง โดยเฉพาะการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต โดยวิเคราะห์กับกฎหมายไทยและต่างประเทศที่กำหนดความผิดในลักษณะการข้อโกงทางอินเทอร์เน็ตและได้ไปซึ่งทรัพย์สินของผู้อื่น